

Datum: 2025-11-25

Diarienummer: 2024/0948

Tandvårdsstödet – en konstruktion med hål (RiR 2025:34)

Bilaga 2. Analys av förändrade beloppsgränser och ersättningsgrader med Fasit

Innehåll

1	Förutsättningar	3
1.1	Gemensamma inställningar	3
1.2	Definition av scenarier	3
2	Resultat	4
2.1	Statens finanser och antal individer med stöd	4
2.2	Genomsnittlig ersättning och andelen individer med stöd i olika grupper	5

1 Förutsättningar

1.1 Gemensamma inställningar

Grundår (registerdata): 2023 version 1

Modellår (framskrivning av pris och volym): 2025

Regelår: samma som modellår

Urval: MSTAR

1.2 Definition av scenarier

Indexering

Indexerar undre och övre gräns för högkostnadsskydd.

Gränserna fastslagna sedan 2008. Indexerar med KPI i juni föregående år, vilket är vanligt vid indexering av bland annat skattegränser. Avrundar gränserna till närmaste hundratal, också vanligt, för att få realistiska värden 2025.

KPI, juni 2007 = 289,95

KPI, juni 2024 = 415,86

Ger en uppräkningsfaktor med 43 procent ($415,86/289,95 - 1 = 0,43$).

Innebär att gränserna 2025 hade varit

4 300 ($415,86/289,95 \times 3000$) respektive

21 500 ($415,86/289,95 \times 15000$).

Lägre nedre gräns, finansierad med lägre ersättning

Sänker nedre gränsen för högkostnadsskydd från 3 000 till **1 450** kronor, vilket ska motsvara gränsen i sjukvård. Den statiska effekten på statens finanser kompenseras helt med en sänkning av ersättningen från 50 till **35** procent (35,2).

Högre nedre gräns, finansierad med högre ersättning

Höjer nedre gränsen för högkostnadsskydd från 3 000 till **4 550** kronor (symmetriskt mot sänkningen med 1 550 kronor). Den statiska effekten på statens finanser kompenseras helt med en höjning av ersättningen från 50 till **69** procent (68,85).

2 Resultat

2.1 Statens finanser och antal individer med stöd

Med indexering av nedre gränsen för högkostnadsskyddet från 2008 hade statens utgifter för tandvårdsstödet 2025 minskat med 1,1 miljarder kronor, eller 13 procent, se tabell 1. Antal personer med högkostnadsskydd hade minskat med 413 000 eller 26 procent. Antalet personer med någon form av tandvårdssubvention hade minskat med 64 000, eller 1,5 procent. Med lägre/högre nedre gräns hade antalet personer med högkostnadsskydd ökat/minskat.

Tabell 1 Statens utgifter 2025 för tandvårdsstöd och antal individer som tar del av stödet, enligt nuvarande regler (2025) och tre olika regelförändringar, statistiska effekter

Miljoner kronor	2025	Indexering	Lägre gräns, lägre ers.	Högre gräns, högre ers.
Summa tandvårdssubventioner	8 763	7 620	8 762	8 763
--Allmänt tandvårdsbidrag	2 297	2 297	2 297	2 297
--Särskilt tandvårdsbidrag	80	80	80	80
--Högekostnadsskydd	6 386	5 243	6 385	6 386

Antal tusental	2025	Indexering	Lägre gräns, lägre ers.	Högre gräns, högre ers.
Summa tandvårdssubventioner	4 287	4 223	4 407	4 212
--Allmänt tandvårdsbidrag	3 906	3 906	3 906	3 906
--Särskilt tandvårdsbidrag	92	92	92	92
--Högekostnadsskydd	1 580	1 167	2 534	1 102

Anm.: Regelförändringarna är indexering av gränserna för högkostnadsskydd 2008–2025, lägre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med lägre ersättningsnivå) respektive högre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med högre ersättningsnivå). Antal avser alla individer som erhåller tandvårdsstöd 2025 med respektive regelsystem, enligt Fasit.

Källa: Riksrevisionens beräkningar i SCB:s modell Fasit.

2.2 Genomsnittlig ersättning och andelen individer med stöd i olika grupper

Tabell 2 visar genomsnittlig ersättning i olika delar av populationen, givet de olika reglerna. Genomsnitt avser populationen i gruppen innan en regelförändring.

Tabell 2 Genomsnittligt tandvårdsstöd (inklusive allmänt och särskilt tandvårdsbidrag) i olika grupper enligt nuvarande regler (2025) och tre olika regelförändringar, kronor i 2025 års prisnivå

Delgrupp	Andel av populationen (procent)	2025	Indexering	Lägre gräns, lägre ers.	Högre gräns, högre ers.
Individer	100	2 051	1 784	2 051	2 051
<i>Kön</i>					
Kvinnor	53	2 007	1 745	2 006	2 009
Män	47	2 102	1 829	2 103	2 100
<i>Åldersgrupp</i>					
0–19	0				
20–24	4	1 081	994	1 123	1 051
25–34	14	1 070	953	1 103	1 047
35–44	14	1 413	1 228	1 442	1 397
45–54	15	1 805	1 558	1 814	1 805
55–64	18	2 163	1 835	2 149	2 172
65–74	17	2 990	2 625	2 955	3 011
75–	17	2 826	2 460	2 803	2 835
<i>Boende (Tillväxtanalys indelning)</i>					
Stockholm	27	2 370	2 065	2 356	2 381
Malmö–Lund	12	2 298	2 004	2 286	2 309
Göteborg	13	1 774	1 545	1 787	1 767
Tät region nära en större stad	35	1 877	1 634	1 884	1 870
Tät region avlägset belägen	6	1 774	1 527	1 782	1 759
Landsbygdsregion nära större stad	2	1 952	1 691	1 981	1 942
Landsbygdsregion avlägset belägen	4	1 975	1 670	1 962	1 980
Landsbygdsregion mycket avlägset belägen	0	3 129	2 798	3 112	3 147

Anm.: Regelförändringarna är indexering av gränserna för högkostnadsskydd 2008–2025, lägre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med lägre ersättningsnivå) respektive högre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med högre ersättningsnivå). Populationen avser alla individer som erhåller tandvårdsstöd 2025 med nuvarande regler, enligt Fasit.

Källa: Riksrevisionens beräkningar i SCB:s modell Fasit.

Tabell 3 visar hur många procent av populationen i respektive grupp som berörs av regelförändringarna.

Tabell 3 Antal individer i populationen i respektive delgrupp och andel av populationen som berörs av tre olika regelförändringar, procent

Delgrupp	Antal 2025 (tusental)	Indexering	Lägre gräns, lägre ers.	Högre gräns, högre ers.
Individer	4 233	33,8	58,0	36,1
<i>Kön</i>				
Kvinnor	2 254	32,9	57,5	35,3
Män	1 980	34,7	58,6	37,1
<i>Åldersgrupp</i>				
0–19				
20–24	0			
25–34	173	13,7	31,1	14,4
35–44	606	18,6	37,5	19,9
45–54	613	24,9	46,2	26,2
55–64	648	31,1	56,9	33,3
65–74	753	40,7	67,9	43,8
75–	700	44,1	69,7	47,5
<i>Boende (Tillväxtanalys indelning)</i>				
Stockholm	1 132	37,3	61,7	40,1
Malmö–Lund	504	34,8	58,8	36,5
Göteborg	561	30,3	53,9	32,2
Tät region nära en större stad	1 497	31,9	56,7	34,4
Tät region avlägset belägen	250	32,1	53,5	33,8
Landsbygdsregion nära större stad	99	34,7	62,0	36,7
Landsbygdsregion avlägset belägen	168	36,7	60,7	39,3
Landsbygdsregion mycket avlägset belägen	21	32,7	57,0	36,7

Anm.: Regelförändringarna är indexering av gränserna för högkostnadsskydd 2008–2025, lägre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med lägre ersättningsnivå) respektive högre nedre gräns för högkostnadsskydd (finansierad med högre ersättningsnivå). Populationen avser alla individer som erhåller tandvårdsstöd 2025 med nuvarande regler, enligt Fasit. Antal avser här individer med en ersättning respektive förändring i ersättningen som är större än 10 kronor per år; totalen är därför lägre än i tabell 1.

Källa: Riksrevisionens beräkningar i SCB:s modell Fasit.